

Les causes del sobiranisme

El camí cap a l'emancipació nacional de Catalunya ha agafat, a partir de la històrica manifestació del l'Onze de Setembre d'enguany, un ritme vertiginós. Pocs somniàvem que la situació pogués avançar d'una manera tan ràpida. A la dimensió gegantina de la participació, a la claredat del missatge reclamant l'estat propi i la independència, a l'actitud respectuosa i democràtica dels manifestants, s'hi va afegir la contundent negativa al Pacte Fiscal per part del govern espanyol. Tot plegat va deixar el govern català sense marge de maniobra i va fer inevitable la convocatòria d'eleccions anticipades. Des de llavors l'ambigüitat ha passat a ser un valor a la baixa i un darrera l'altre els partits polítics no han tingut més remei que anar definint la seva postura. Per a les eleccions convocades pel proper 25 de novembre, potser per primera vegada des de fa molt temps, els ciutadans ens mirarem amb detall els programes dels partits i caldrà que ens diguin les coses pel seu nom: què proposen pel futur immediat del nostre país?

Fora de Catalunya, però també a dins, alguns queden parats del que està passant. Però, és realment sorprenent aquesta reacció ciutadana? Si ho analitzem amb una mica de detall veurem que és bastant més normal del que sembla. Hi ha qui diu que la

causa d'aquesta efervescència independentista és la crisi econòmica. Però més enllà d'aquest fenomen conjuntural, que sens dubte ha posat en evidència els efectes del l'espoli fiscal i les limitacions de l'actual model d'autogovern, sabem que a Catalunya s'ha anat gestant durant els darrers anys un procés multitudinari de presa de consciència nacional. En aquest sentit, cadascú coneix el seu itinerari personal i el de la gent que té al voltant, però podem identificar alguns episodis i trets característics que ens permetin realitzar un esquemàtic retrat-robot.

Superant l'entorn de les minories més sensibilitzades per la qüestió nacional, el sobiranisme s'ha anat estenent com una taca d'oli per amplis sectors de les classes mitjanes catalanes. Unes classes mitjanes en les quals ja no solament hi trobem gent "catalana de tota la vida" sinó un gran nombre dels "altres catalans", i a més, moltíssims fills dels uns i dels altres. Aquests catalans s'apunten al sobiranisme per raons polítiques, econòmiques i culturals, perquè hi troben una resposta raonable a les seves necessitats.

Entre les raons polítiques cal destacar que aquestes capes socials catalanes s'han vist sistemàticament excloses de la governació espanyola. Mirem, sinó: quants ministres catalans hem tingut a Madrid? I dels pocs que hem tingut, quants han defensat de debò els interessos de Catalunya? Per guanyar medalles amb la roja si que ens volen, per manar, de cap manera! Amb tot, la gota que va fer vessar el got va ser el tràmit de l'Estatut, aprovat pel Parlament, retallat a Madrid, referendat pel poble català i finalment desnaturalitzat en un despatx d'un tribunal dit Constitucional, però que de fet és polític i d'excepció. Les classes mitjanes catalanes veuen en el sobiranisme la possibilitat de poder decidir finalment per elles mateixes d'acord amb els seus interessos.

Pel que fa a les raons econòmiques els factors decisius han estat d'una banda la irrefutable gravetat de l'espoli fiscal que pateix Catalunya, i de l'altra la decidida i gens dissimulada política d'inversions per fer de Madrid la capital única, no només política sinó també econòmica i cultural, de l'estat espanyol. El cas de l'absència d'inversions pel corredor ferroviari del Mediterrani és, en aquest aspecte, l'exemple més flagrant. Espanya prefereix invertir en AVE's que no porten enlloc abans que desenvolupar infraestructures que beneficiïn Catalunya, encara que Espanya també en surti afavorida. Davant d'aquesta actitud perversa dels governs espanyols, una gran majoria de catalans ha vist en la independència l'oportunitat de governar-se segons els seus interessos i necessitats, i no en contra.

